

Til: Arbeids- og sosialkomiteen

Oslo, 14. september 2026

Høringssvar: Representantforslag om likhet i folketrygden for rusbehandling, psykiatri og somatikk under innleggelse i behandlingsinstitusjoner

Rådet for psykisk helse er en ideell paraplyorganisasjon med 35 medlemsorganisasjoner som samler erfaring, interesseorganisasjoner og ulike fag- og profesjonsmiljøer innen psykisk helse. Sammen med våre medlemsorganisasjoner jobber vi for å fremme god psykisk helse i befolkningen gjennom kunnskapsutvikling og -formidling.

Rådet for psykisk helse støtter representantforslaget om å sikre likebehandling av personer som er innlagt i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), og personer som er innlagt i somatiske sykehusavdelinger. Det er et viktig prinsipp at mennesker skal behandles likeverdig, og at regelverket ikke skal bidra til å forskjellsbehandle eller svekke rettighetene til mennesker som allerede befinner seg i en sårbar situasjon.

Ved langvarig døgninnleggelse i psykisk helsevern/TSB kan du få reduksjon av enkelte folketrygdytelse etter tre måneders innleggelse. Er du innlagt på sykehus med somatisk lidelse får du beholde pengene selv. Dette innebærer en forskjellsbehandling av mennesker avhengig av hvilken sykdom de behandles for. Praksisen er diskriminerende og hører ikke hjemme i vårt velferdssamfunn. Vi støtter forslaget om å likestille pasientgruppene og avskaffe denne forskjellsbehandlingen.

For pasientene kan redusert ytelse føre til at de ikke klarer å betale bolig eller gjeld, og behandlingen kan i verste fall bidra til økonomisk og sosial ustabilitet etter utskrivelse. Økonomisk utrygghet kan gjøre det vanskeligere å etablere et stabilt liv etter behandlingen, og potensielt motvirke positive behandlingseffekter.

Det er et sentralt argument at praksisen må være lik. Det er særlig alvorlig dersom økonomiske konsekvenser bidrar til at pasienter avbryter eller takker nei til nødvendig behandling. Problemstillingen blir særlig alvorlig når behandlingen skjer under tvang. Da har pasienten ikke selv valgt innleggelsen, men opplever likevel en økonomisk «straff» som følge av lengden på oppholdet.

Tjenestene til mennesker med alvorlig psykisk lidelse har mange forbedringspunkter. Dette er et av de det haster å få orden på. Vi kan ikke ha et velferdssystem der de økonomiske rettighetene dine avhenger av om sykdommen rammer kroppen eller psyken.

Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen, generalsekretær